

Selvitys Länsi-Suomen Osuuspankin hallinto- ja ohjausjärjestelmästä vuodelta 2017

Sisälllys

1	Sovellettavat säännökset	3
2	OP Ryhmän rakenne.....	3
3	Edustajisto	4
4	Hallintoneuvosto	5
	Nimitysvaliokunta	7
	Tarkastusvaliokunta	8
5	Hallitus	9
6	Toimitusjohtaja ja johtoryhmä.....	14
7	Sisäinen ja ulkoinen valvonta	16
8	Taloudellinen raportointiprosessi.....	16
9	Palkitseminen.....	16
10	Sisäpiirihallinto	17
11	Yhteiskuntavastuu.....	17
12	Hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevan selvityksen päivitys ja nähtävilläpito	17

1 Sovellettavat säännökset

Tämä selvitys on luottolaitostoiminnasta annetun lain 7 luvun 1 – 5 §:ssä ja 7 §:ssä tarkoitettu selvitys Osuuspankin hallinto- ja ohjausjärjestelmästä. Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä annetaan toimintakertomuksesta erillisenä.

Osuuspankin hallintoneuvoston tarkastusvaliokunta käsittelee vuosittain tämän hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevan selvityksen.

Tämä selvitys Osuuspankin hallinto ja ohjausjärjestelmästä, tilinpäätös, hallituksen toimintakertomus ja tilintarkastuskertomus sekä Osuuspankin säännöt ovat saatavilla Osuuspankin internetsivuilla www.op.fi.

Osuuspankin toiminta perustuu voimassa olevien Suomen lakien ja niiden nojalla annettujen normien noudattamiseen. Osuuspankki noudattaa osuuskuntalain ja talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain lisäksi muita finanssialan yrityksiä koskevia säännöksiä, osuuspankin sääntöjä ja osuuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisön OP Osuuskunnan ohjeita.

Osuuspankki kuuluu talletuspankkien yhteenliittymään, jonka keskusyhteisö on OP Osuuskunta. Osuuspankin ja OP Ryhmän muiden yksiköiden välillä on kiinteä yhteistoimintasuhde.

2 OP Ryhmän rakenne

Osuuspankki kuuluu toiminnallisesti ja omistuksellisesti kiinteästi pankki-, vakuutus- ja muita finanssipalveluja tarjoavaan OP Ryhmään. OP Ryhmä muodostuu 31.12.2017 tilanteessa 167 osuuspankista (mukaan lukien Helsingin Seudun Osuuspankki) ja niiden keskusyhteisöstä OP Osuuskunnasta tytäryhtiöineen. Ryhmää valvotaan yhtenä kokonaisuutena.

Osuuspankit ovat omistaja-asiakkaidensa (jäsentensä) omistamia ja harjoittavat paikallista vähittäispankkitoimintaa. Ne tarjoavat kotitalous- ja pk-yritysassiakkaille, maa- ja metsätalousasiakkaille sekä julkiselle sektorille nykyaikaiset ja kilpailukykyiset pankkipalvelut. Osuuspankit toimivat ryhmän yhteisen strategian ja toimintalinjausten mukaan, mutta ovat itsenäisiä omassa päätöksenteossaan. OP Osuuskunta toimii OP Ryhmän keskusyhteisönä ja strategisena omistusyhteisönä.

Keskusyhteisö on velvollinen tukemaan jäsenluottolaitosta määrällä, joka on tarpeen jäsenluottolaitoksen selvitystilan estämiseksi. Keskusyhteisö vastaa niistä veloista, joita ei saada suoritetuksi jäsenluottolaitoksen varoista. Jäsenluottolaitos on velvollinen suorittamaan keskusyhteisölle osuutensa määrästä, jonka keskusyhteisö on suorittanut joko toiselle jäsenluottolaitokselle tukitoimena taikka toisen jäsenluottolaitoksen velkojalle maksuna erääntyneestä velasta, johon velkoja ei ole saanut suoritusta jäsenluottolaitokselta. Jäsenluottolaitoksella, jonka vakavaraisuus vaarantuisi em. toimenpiteiden johdosta, ei ole velvollisuutta osallistua niihin, vaan sen osuus jaetaan muille jäsenluottolaitoksille. Jos jäsenluottolaitos on erotettu tai eroaa ryhmästä, em. velvoitteet koskevat sitä vielä 5 vuotta sen kalenterivuoden päättymisestä, jolloin ero on toteutunut. Keskusyhteisön maksukyvyttömyystilanteessa jäsenluottolaitoksilla on osuuskuntalain mukainen rajaton lisämaksuvelvollisuus keskusyhteisön veloista.

Yritysmuodoltaan osuuspankit ovat osuuskuntia, joissa päätöksenteon perusarvoin kuuluu jäsen ja ääni -periaate. Osuuspankeissa omistaja-asiakkaiden päätösvaltaa käyttää edustajisto tai osuuskunnan kokous, joka

valitsee pankille hallintoneuvoston. Hallinto-neuvosto puolestaan valitsee pankille hallituksen.

3 Edustajisto

Osuuspankin omistaja-asiakkaat valitsevat edustajansa pankin edustajistoon joka neljäs vuosi pidettävillä vaaleilla. Edustajisto käyttää päätösvaltaa pankin sääntöjen ja osuuskuntalain mukaan sille kuuluvissa asioissa.

Varsinainen edustajiston kokous on pidettävä kerran vuodessa ennen toukokuun loppua. Kokouksessa käsitellään Osuuspankin sääntöjen mukaan varsinaiselle edustajiston kokoukselle kuuluvat asiat sekä mahdolliset muut kokouksutsussa erikseen mainitut asiat.

Ylimääräinen edustajiston kokous kutsutaan tarvittaessa koolle käsittelemään tiettyä edustajistolle kuuluvaa asiaa.

Merkittävimpiä edustajistossa käsiteltäviä asioita ovat muun muassa:

- tilinpäätöksen vahvistaminen
- hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenten sekä toimitusjohtajan vastuuvapaudesta päättäminen
- hallintoneuvoston jäsenten lukumäärästä päättäminen ja hallintoneuvoston jäsenten valinta sekä palkkioista päättäminen
- tilintarkastajan tai tilintarkastajien valinta ja palkkioista päättäminen
- sääntöjen muuttaminen

Osuuspankille valittiin edustajisto marraskuussa 2017 pidetyissä edustajiston vaaleissa. Edustajiston toimikausi päättyy vuonna 2021 pidettäviin vaaleihin.

Osuuspankin edustajiston kokoonpano toimikaudelle 2017-2021:

Jäsenalue 01 Kankaanpään konttori

Anssi Joutsenlahti, Rovasti, Kankaanpää

Pekka Mäkelä, Yrittäjä, Kankaanpää

Eevaliisa Toivola, Kirjastovirkailija, pääluottamusmies, Kankaanpää

Mikko Uusitalo, Maatalousyrittäjä, AMK-agrologi, Kankaanpää

Jäsenalue 02 Merikarvian, Noormarkun, Pomarkun ja Siikaisten konttori

Satu Hatanpää, Yrittäjä, KLT-kirjanpitäjä, Pori

Tapio Huhtanen, Everstiluutnantti evp, maa- ja metsätalousyrittäjä, Pori

Juhani Kotiranta Maaseutuyrittäjä Merikarvia

Taisto Salo Vapaa-aikasihteeri Siikainen

Ville Sileäkangas Maa- ja metsätalousyrittäjä, DI Pomarkku

Anne Vastamäki-Ahola Myyjä, hanketyöntekijä, Merikarvia

Jäsenalue 03 Bepopin ja Meri-Porin konttori

Sinikka Alenius Sosionomi Pori

Juha Sakari Grönmark Prosessiasentaja Pori

Aila Haikkonen DI, maatalousyrittäjä Pori

Teija Harju Sosiaalipsykologi, johtamisen opettaja, Pori

Marketta Heinikangas Talousjohtaja Pori

Helena Heljakka Työsuojeluvaltuutettu, perushoitaja, Pori

Petri Huru, Ylipalomies, lähihoitaja, Pori

Juha Joutsenlahti, Komisario, HM, Pori

Jyrki Kangasniemi, Varatuomari, Pori

Olli Kause, Agrologi, Pori

Antero Kivelä, Työsuojeluvaltuutettu, Pori

Tuija Kruus TM, pastori, Pori

Anna Kyhä-Mantere, Toimitusjohtaja, Pori
Arja Laulainen, Historian ja yhteiskuntaopin lehtori, Pori
Martti Lunden, Logistiikkakoordinaattori, Pori
Jari Pajukoski, Ahtaja, Pori
Kaarina Pyydönniemi, Tilintarkastaja, luennoitsija, Pori
Ahti Salmi, Kunnallisneuvos, Pori
Marjatta Salonen, Opettaja, emäntä, Pori
Juha Vaahtera, Rikosylikonstaapeli, Pori

Jäsenalue 04 Ulvilan konttori

Esa Ahlqvist, Lakimies, Ulvila
Tiina Ahonen, Yrittäjä, Ulvila
Juha Tenho, Maanviljelijä, Ulvila
Johanna Uusitalo Valokuvaaja, yrittäjä, Ulvila

Jäsenalue 05 Eurajoen ja Panelian konttori

Timo Antti, Maatalousyrittäjä, Eurajoki
Ilona Sjöman Sairaanhoidaja, kunnanvaltuuston puheenjohtaja, Eurajoki

Jäsenalue 06 Kauppakadun ja Pyhärannan konttori

Marja-Leena Alho Erikoislääkäri, toimialajohtaja, Rauma
Eija Harju Kuntoutussuunnittelija, Rauma
Saku Kiikola, Yrittäjä, Rauma
Annukka Laitonen DI, ympäristöasiantuntija, Rauma
Katie Lindén, Yrittäjä, Rauma
Seppo Numminen, Kihlakunnanulosottomies, Rauma
Jouni Nurmela, Aluepäällikkö, Rauma
Maarit Pirinen, Sairaanhoidaja, opiskelija, Rauma
Hanna Selkämö, Kirjanpitäjä, emäntä, Rauma
Reijo Siivonen, Diakoni, eläkeläinen, Rauma
Antti Simula, Yrittäjä, Rauma
Åke Vastavirta, Sähköasentaja, Rauma
Miika Yli-Karro, Maaseutuyrittäjä, Rauma
Mirja Ylijoki Keittiöesimies, kokki, Rauma

4 Hallintoneuvosto

Hallintoneuvoston valinta

Osuuspankin hallintoneuvostoon kuuluu pankin säännöissä määritelty määrä edustajiston kokouksen valitsevia jäseniä. Hallintoneuvoston jäsenen yläikäraja on 68 vuotta.

Osuuspankin nimitysvaliokunta valmistelee hallintoneuvoston jäsenten valintaa ja palkkioita koskevat kysymykset.

Hallintoneuvoston jäsenten perehdyttämisen ja osaamisen kehittämisen osalta osuuspankin tukena on OP Ryhmän hallintohenkilöiden osaamisen kehittämisohjelma.

Hallintoneuvoston kokoonpano:

Puheenjohtaja

Kallio Reijo, 65 v., VTM, maakuntaneuvos, Rauma, Osuuskunta Tradeka-yhtymän edustajiston varapj

Varapuheenjohtaja

Hannus Kari, 64 v., DI, Pori, Paaskari Oy hallituksen jäsen 1987-.

Muut jäsenet

Aitonurmi Jouko, 53 v., pääluottamusmies, Rauma, Rauma Energia hallituksen jäsen 2013-.

Anttila Esa J., 65 v., rehtori, pääluottamusmies, Pori, Osuuskunta Tradeka-yhtymän hallintoneuvoston jäsen 2009-.

Blue Riitta, 59 v., KTM, projektipäällikkö, Pori *

Gustafsson Piia 4.4.2017 alkaen, diplomi-insinööri, voimalaitosinsinööri

Haaslahti Mikko, 67 v., maanviljelijä, Rauma

Hietaoja Tapio, 62 v., suunnitteluagrologi, Kankaanpää

Holmlund Ilkka, 61v., isännöitsijä, Pori

Huhtanen Markku, 64 v., kirjanpitäjä, Kankaanpää *

Jalonen Keijo, 66 v., hautaustoimistovirkailija, Pyhäranta

Jokinen-Anttila Leena, 45 v., sairaanhoitaja, Ulvila

Katila Tommi, 46 v., maatalousyrittäjä, Eura, LSO-osuuskunta

hallintoneuvoston jäsen 2008-, Satarehu Oy hallituksen jäsen 2012- ja

Panelia Hallit Oy hallituksen puheenjohtaja 2010-.*

Kolha Pirkko, 59 v., agrologi, emäntä, Rauma

Korpela Simo, 66 v., matematiikan lehtori, Pori, Pori Energia Oy hallituksen jäsen 2014-.

Korvala Sari, 45 v., maanviljelijä, Kankaanpää

Kurppa Mari, 39 v., sairaanhoitaja (AMK), Pori, Hopeaharjun Palvelukoti Oy hallituksen puheenjohtaja 2007-, Hopeakoto Oy hallituksen puheenjohtaja 2013- ja Hovigroup hallituksen jäsen 2008-.

Lahti Päivi, 62 v. talouspäällikkö, Eurajoki, 21.11.2017 asti

Mattila Ilkka, 54 v., maatalousyrittäjä, Pori

Päivike Pekka, 54 v., opistoupseeri, Kankaanpää

Sirkkilä Tapio, 61 v., teknikko, Rauma

Starck Erja, 58 v., toimistosihiteeri, Rauma *

Suoramaa Susanna, 42 v., toimitusjohtaja, Rauma, Rakennustoimisto M. Suoramaa Oy toimitusjohtaja 2011-.

Suoranta Seppo, 60 v., maaseutuyrittäjä, Kankaanpää, Metallityöstö Seppo Suoranta Ky vastuunalainen yhtiömies.

Suvanto Mari, 51 v., FT, tutkimus- ja kehitysjohtaja, Rauma

Träskelin Ilkka, 61 v., rakennusinsinööri, toimitusjohtaja, Pori, Satakunnan

YH-Rakennuttajat Oy toimitusjohtaja ja Porin YH-asunnot Oy toimitusjohtaja.

Uusitalo Tapio, 64 v., fysioterapeutti, Pomarkku

Uusi-Uola Hannu, 63 v., maanviljelijä, Eurajoki

Vertainen Anne 4.4.2017 asti, 48 v., terveystieteiden maisteri, osastonhoitaja, Uurainen

*Hallintoneuvoston tarkastusvaliokunnan jäsen

Hallintoneuvoston tehtävät

Hallintoneuvoston tehtävänä on osuuskuntalain ja pankin sääntöjen mukaan valvoa hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa osuuskunnan hallintoa.

Osuuspankin sääntöjen mukaan hallintoneuvostolle kuuluvat erityiset tehtävät ovat seuraavat:

- päättää hallituksen jäsenten lukumäärästä ja valitsee tarvittavan määrän jäseniä hallitukseen sekä määrää heidän palkkionsa
- valitsee ja vapauttaa osuuspankin toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen kuultuaan hallitusta ja hankittuaan valinnasta keskusyhteisön lausunnon
- vahvistaa osuuspankin toimintaa koskevan ohjesäännön

- merkitsee tiedoksi keskusyhteisön ohjeistuksen mukaisesti hallintoneuvostossa käsiteltävät ohjeet
- valitsee keskuudesta riippumattoman tarkastusvaliokunnan jäsenet
- antaa varsinaiselle edustajiston/osuuskunnan kokoukselle lausunnon tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta
- edustajistopankeissa määrää vaalivuonna edustajiston jäsenten lukumäärän sekä nimeää edustajat vaalilautakuntaan.

Hallintoneuvoston riippumattomuus

Hallintoneuvoston valvontaroolin luotettavuuden takaamiseksi laissa määritellyjä esteellisyys- ja riippumattomuusvaatimuksia on täydennetty osuuspankin säännöissä.

Aikaisemmin hallituksen jäsenenä ja toimitusjohtajana toimineiden henkilöiden valintaa hallintoneuvostoon on rajoitettu viiden vuoden ajan tehtävän päättymisestä lukien. Osuuspankin sääntöjen mukaan Osuuspankin hallintoon kuuluva ei voi samanaikaisesti toimia OP Ryhmän kanssa kilpailevan liikeyrityksen hallinnossa.

Koska OP Ryhmän eri yhteisöt toimivat kiinteässä yhteistyösuhteessa, muualla OP Ryhmässä työskentelevän henkilön sopivuutta hallintoneuvoston jäseneksi tulee arvioida ottaen huomioon kyseisen henkilön asema ja työtehtävät.

Hallintoneuvoston monimuotoisuus

Tehokas työskentely edellyttää, että hallintoneuvostossa on riittävästi monipuolista asiantuntemusta, osaamista ja kokemusta. Hallintoneuvoston jäsenten valintaa valmisteltaessa kiinnitetään huomiota henkilön hallintoneuvoston kokoonpanolle tuottamaan lisäarvoon mm. riittävän monimuotoisuuden ylläpitämisessä ja kehittämisessä.

Monimuotoisuutta ylläpidetään ja kehitetään varmistamalla valittavien henkilöiden monipuolinen osaaminen ja kokemus, alueellinen edustavuus ja sukupuolten ja eri ikäryhmien riittävä edustus hallintoneuvostossa.

Tavoitteena on, että osuuspankin hallintoneuvostossa molemmat sukupuolet ovat edustettuina suhteessa 60/40 %. Tavoitteeseen pyritään pitkäjänteisesti varmistamalla, että ehdolla olevista, osaamiseltaan ja kokemukseltaan tasavahvoista henkilöistä ehdolle hallintoneuvoston jäseneksi asetetaan se, joka edustaa hallintoneuvostossa vähemmistönä olevaa sukupuolta.

Nimitysvaliokunta

Nimitysvaliokunnan tehtävänä on valmistella hallintoneuvostolle ja edustajistolle henkilövalintoja koskevat esitykset. Nimitysvaliokunta on keskeisessä roolissa sen varmistamiseksi, että osuuspankin hallintoon valitaan luotettavia, sopivia ja ammattitaitoisia henkilöitä ja että hallintohenkilöiden valinnassa huomioidaan eturistiriitojen välttäminen. Hallintoneuvosto vahvistaa nimitysvaliokunnan toimintaa koskevan työjärjestyksen.

Valiokuntaan kuuluvat pankin hallintoneuvoston ja hallituksen puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat. Edustajistopankeissa edustajisto valitsee valiokuntaan keskuudesta kahdesta neljään jäsentä edustajiston toimikaudeksi. Hallintoneuvoston puheenjohtaja toimii valiokunnan puheenjohtajana.

Toimitusjohtajalla on oikeus olla läsnä toimikunnan kokouksissa ja käyttää siellä puhevaltaa.

Valiokunta tekee edustajistolle sekä hallintoneuvostolle esitykset niiden päätösvaltaan kuuluvista henkilövalinnoista. Valiokunnan on varmistettava, että esitettävien henkilöiden luotettavuus, sopivuus, ammattitaito ja riittävä ajankäyttö tehtävään arvioitu sekä se, että esitettävät henkilöt on arvioitu riippumattomiksi tehtävän edellyttämällä tavalla.

Lisäksi valiokunta valmistelee esitykset eri hallintoelinten jäsenten vuosi-, kuukausi- ja kokouspalkkioista sekä kulukorvausten perusteista.

Valiokunta tekee edustajistolle esityksen:

- hallintoneuvoston jäsenten lukumäärästä
- hallintoneuvostoon valittavista henkilöistä
- hallintoneuvoston puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenten palkkiosta
- edustajiston jäsenten palkkiosta
- edustajiston kokouksen puheenjohtajasta.

Valiokunta tekee hallintoneuvostolle esityksen

- hallintoneuvoston puheenjohtajasta ja varapuheenjohtajasta
- hallituksen jäsenten lukumäärästä
- hallitukseen valittavista jäsenistä
- tarkastusvaliokuntaan valittavista jäsenistä
- hallituksen puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenen palkkiosta
- vaalivuonna edustajiston jäsenten lukumäärästä ja vaalilautakuntaan nimettävistä jäsenistä sekä heidän palkkioistaan

Valiokunta voi myös tehdä esityksiä muista kokouksissa esille tulevista asioista, joita hallintoneuvosto tai hallitus on esittänyt valmisteltavaksi.

Nimitysvaliokunnan kokoonpano:

Puheenjohtaja

Kallio Reijo, VTM, maakuntaneuvos, Rauma

Hannus Kari, DI, Pori

Hällfors Terttu, lääketieteen lisensiaatti, terveyskeskuslääkäri, Ulvila

Karra Esko, lääketieteen lisensiaatti, yleislääketieteen erikoislääkäri, Pori

Huhtanen Tapio, everstiluutnantti evp., maa- ja metsätalousyrittäjä, Pori

Härmäläinen Ilkka, varatuomari, asianajaja, Pori

Mannonen Aarno, toimitusjohtaja, Rauma

Suonpää Irma, toimistosihteeri, Rauma

Nimitysvaliokunta on kokoontunut kaksi kertaa vuonna 2017.

Tarkastusvaliokunta

Tarkastusvaliokunnan tehtävänä on avustaa hallintoneuvostoa valvomaan hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa pankin hallintoa. Lisäksi valiokunta auttaa hallintoneuvostoa varmistumaan, että pankkia ja sen konsernia hoidetaan asiantuntevasti ja tavalla, joka edistää pankin kilpailukykyä ja menestystä.

Hallintoneuvosto valitsee keskuudestaan vuosittain valiokuntaan vähintään kaksi ja enintään kolme jäsentä ja nimeää valiokunnalle puheenjohtajan.

Valiokunnan jäsenillä tulee olla pankin koko huomioiden riittävä asiantuntemus laskentatoimesta, kirjanpidosta, taloudellisesta raportoinnista, tilinpäätöskäytännöistä ja sisäisestä tarkastuksesta sekä riittävä sisäisen valvonnan periaatteiden tuntemus ja pankin toimialan ja ansaintalogiikan ymmärrys. Kaikkien valiokunnan jäsenten tulee olla pankista riippumattomia.

Hallintoneuvoston vahvistaman työjärjestyksen mukaan tarkastusvaliokunnan tehtävänä on muun muassa:

- perehtyä pankin tarkastuksiin liittyviin raportteihin ja valvoa, että pankin johto reagoi asianmukaisesti annettuihin suosituksiin
- arvioida osaltaan pankin sisäisen valvonnan riittävyttä ja toimivuutta seuraamalla ja valvomalla sisäisen valvonnan periaatteiden noudattamista
- arvioida pankin riskiasemaa ja riskienhallinnan tehokkuutta
- valvoa osaltaan hyvän liiketavan periaatteiden noudattamista
- käsitellä ja arvioida pankin tilintarkastukseen liittyvät asiat ja valmistella tilintarkastajan valintaesitys sekä esitys tilintarkastajan palkkiosta.

Hallintoneuvoston tarkastusvaliokunta arvioi vuosittain tilintarkastajan toiminnan ja oheispalveluiden laatua sekä tilintarkastajien riippumattomuuden ja selvityksen oheispalveluista. Valiokunnan on myös määriteltävä tilintarkastajalta hankittavat oheispalvelut sekä niissä noudatettavat menettelytavat.

Tarkastusvaliokunnan kokoonpano:

Puheenjohtaja

Blue Riitta, KTM, projektipäällikkö, Pori

Katila Tommi, maatalousyrittäjä, Eura, 7.11.2017 asti

Starck Erja, toimistosihteeri, Rauma

Markku Huhtanen, kirjanpitäjä, Kankaanpää, 8.11.2017 alkaen

Tarkastusvaliokunta on kokoontunut 2 kertaa vuonna 2017.

5 Hallitus

Hallituksen valinta

Osuuspankin hallitukseen kuuluu pankin säännöissä määritelty määrä jäseniä. Hallituksen jäsenen yläikäraja on 68 vuotta. Osuuspankin nimitysvaliokunta valmistelee hallituksen jäsenten valintaa ja palkkioita koskevat asiat.

Luottolaitoksen hallituksen jäsenen on oltava luotettava ja hyvämaineinen henkilö. Hallituksella on oltava tarpeellinen osaaminen ja kokemus pankin liiketoiminnasta, siihen liittyvistä keskeisistä riskeistä ja johtamisesta.

Uudet hallituksen jäsenet perehdytetään tehtäväänsä. Perehdyttämisestä vastaavat hallituksen puheenjohtaja ja toimitusjohtaja. Hallintohenkilöiden perehdyttämisen ja osaamisen kehittämisen tukena on OP Ryhmän hallintohenkilöiden osaamisen kehittämisohjelma.

Hallituksen kokoonpano

Puheenjohtaja

Hällfors Terttu

- 1955, lääketieteen lisensiaatti, terveystieteiden lääkäri, Ulvila
- Ulvilan terveystieteiden terveystieteiden lääkäri 1982-
- Länsi-Suomen Osuuspankin hallituksen jäsen 6.3.2006 alkaen, pj. 8.11.2013-
- Satakunnan OP-liiton hallituksen jäsen 2013-2016, liiton hallituksen puheenjohtaja 2015-2016, Satakunnan korkeakoulusäätiön valtuuskunnan jäsen 2014-2016, Länsi-Suomen Diakonialaitoksen säätiön hallintoneuvoston jäsen 2007-2016 ja varapuheenjohtaja 2010-2016, OP-Osuuskunnan hallintoneuvoston jäsen 2016-

Varapuheenjohtaja

Tanhua Jarmo

- 1965, DI, toimitusjohtaja, Rauma
- Teollisuuden Voima Oyj; toimitusjohtaja 2008-, projekti-, ja johtotason tehtäviä vuodesta 1990
- Länsi-Suomen Osuuspankin hallituksen jäsen 5.11.2013 alkaen, vpj. 1.12.2017-
- Posiva Oy hallituksen puheenjohtaja 2008-, Fingrid Oyj neuvottelukunnan jäsen 2015-

Muut jäsenet

Karra Esko

- 1953, lääketieteen lisensiaatti, yleislääketieteen erikoislääkäri, Pori
- Porin perusturvakeskus, terveystieteiden johtaja 2009-2017
- Länsi-Suomen Osuuspankin hallituksen jäsen ja varapuheenjohtaja 6.3.2006-30.11.2017, jäsen 2017-
- Länsi-Suomen Diakonialaitoksen säätiön hallituksen jäsen 1988-

Nore Minna, 7.11.2017 alkaen

- s. 1967, diplomi-insinööri, toimitusjohtaja, Pori
- Länsi-Suomen Osuuspankin hallituksen jäsen 7.11.2017 alkaen
- Satakunnan kauppakamari toimitusjohtaja 1.8.2017-
- Harjavalta Oy / Puustelli Group tuoteinsinööri 1991 -1998 ja tuotekehityspäällikkö 1998 – 1999, Prizztech Oy projektipäällikkö 1999 – 2000 ja kehityspäällikkö 2000 – 2003, Porin Seudun Kehittämiskeskus Oy POSEK kehittämisspäällikkö 2003 – 2006 ja kehittämisjohtaja 2006 – 2009, Rauma Interior Oy liiketoimintajohtaja 2008 -2009, Prizztech Oy kehittämisjohtaja 2009 -2017

Ratsula Matti

- 1959, KTM, toimitusjohtaja, Pori
- Antinasu&Ratsula Oy:n toimitusjohtaja 1996-
- Länsi-Suomen Osuuspankin hallituksen jäsen 8.11.2011-
- Satakunnan ensihoidon lääkäriautotoiminnan tukiyhdistys ry hallituksen puheenjohtaja 2014-, Liikesivistysrahasto Porin aluetoimikunnan puheenjohtaja 2011-, TM Palojoen Oy hallituksen jäsen 2009-, Pori Jazz 66 ry:n hallituksen varapuheenjohtaja 2007-, Texmoda Fashion Group:n hallituksen puheenjohtaja 2000-

Rämö Mikko, 7.11.2017 asti

- 1953, sosionomi, talousjohtaja, Kankaanpää

- Pohjois-Satakunnan peruspalvelukuntayhtymän talousjohtaja 2009-2016, Kankaanpään kansanterveystyön kuntayhtymän talousjohtaja 1982-2008
- Länsi-Suomen Osuuspankin hallituksen jäsen 6.3.2006-

Soukainen Jyrki

- 1963, maanviljelysteknikko, maatalousyrittäjä, Rauma
- maatalousyrittäjä 1987-
- Länsi-Suomen Osuuspankin hallituksen jäsen 6.3.2006-
- Osk Satamaidon hallituksen jäsen 2002- ja varapuheenjohtaja 2004-, puheenjohtaja 2013-

Lisäksi hallitukseen kuuluu Osuuspankin sääntöjen mukaan pankin toimitusjohtaja. Toimitusjohtajaa koskevat tiedot ovat kohdassa 6.

Hallituksen tehtävät

Osuuskuntalain mukaisen yleistöimivallan ja osuuspankin sääntöjen perusteella osuuspankin hallinnon ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä huolehtii ja osuuspankin toimintaa johtaa hallitus. Hallitus vastaa pankin strategisesta johtamisesta sekä ohjaa ja valvoo pankin toimivaa johtoa. Hallituksen toimivaltaan kuuluvat asiat, jotka eivät lain ja sääntöjen mukaan kuulu toimitusjohtajalle, hallintoneuvostolle tai edustajistolle taikka osuuskunnan kokoukselle.

Hallituksen on johdettava osuuspankin toimintaa lainsäädännön, osuuspankin sääntöjen, osuuspankin ohjesäännön ja keskusyhteisön vahvistamien ohjeiden mukaisesti.

Hallituksen on huolehdittava:

- pankin liiketoiminnan jatkuvan menestymisen turvaamiseksi suunnitelmallisuudesta, tehokkuudesta ja kannattavuudesta, toimintaympäristön muutoksiin sopeutumisesta ja riskien hallinnasta
- pankin sisäisen valvonnan ja valvontajärjestelmien riittävyydestä ja luotettavuudesta
- luottolaitostoimintaa koskevan sääntelyn, OP Ryhmän yhteisten toimintaperiaatteiden sekä keskusyhteisön antamien ohjeiden noudattamisesta
- hallituksen jäsenten riittävästä perehdyttämisestä tehtävänsä ja osaamisen jatkuvasta ylläpitämisestä.

Tehtävänsä toteuttamiseksi hallitus muun muassa:

- vahvistaa pankin arvot, OP Ryhmän strategiasta johdetun strategian ja toimintasuunnitelmat sekä pankin lyhyen ja pitkän aikavälin tavoitteet ja seuraa säännöllisesti niiden toteutumista
- vahvistaa palkitsemisperiaatteet OP Ryhmän yhteisten periaatteiden mukaisesti
- merkitsee tiedoksi talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain mukaiset pankkia sitovat ohjeet ja muut keskusyhteisön antamat ohjeet sekä saattaa tarvittavat ohjeet myös pankin hallintoneuvostolle tiedoksi
- vahvistaa pankin pääomasuunnitelman, joka sisältää vakavaraisuus- ja puskuritavoitteet sekä varautumissuunnitelman

- merkitsee tiedoksi keskusyhteisön vahvistaman pankin riskiluokan ja toteuttaa siitä aiheutuvat toimenpiteet
- vahvistaa pankin riskienhallinnan ohjeistuksen ja riskilimiitit sekä tilinpäätösperiaatteet keskusyhteisön ohjeiden mukaisesti
- päättää sisäisen tarkastuksen ja compliance –toiminnan organisoimisesta ja toteuttamistavasta sekä päättää tarkastuskertomusten ja huomautusten edellyttämistä toimenpiteistä
- tunnistaa mahdolliset eturistiriitatilanteet ja päättää niiden hallittavuuteen liittyvistä menettelytavoista keskusyhteisön vahvistamien ohjeiden mukaisesti
- huolehtii siitä, että pankille on tehty jatkuvuussuunnittelu OP Ryhmän käytäntöjen mukaisesti, jatkuvuussuunnitelma on ajantasainen ja että sitä testataan vuosittain
- vahvistaa pankin johtamisjärjestelmän ja organisaation sekä päättää tarvittavien toimikuntien perustamisesta ja lakkauttamisesta sekä vahvistaa näiden toimenkuvat ja kokoonpanot ja nimeää pankin johtoryhmän jäsenet
- päättää pankin jäsenhakemusten hyväksymisestä tai hyväksymismenettelystä ja hyväksymisen edellytyksistä sekä jäsenen erottamisesta
- päättää toimitusjohtajan palkkaeduista ja toimitusjohtajan muista ehdoista
- päättää pankin toimipaikkojen perustamisesta ja lakkauttamisesta

Hallituksen kokouksia koskevat menettelytavat

Hallituksen puheenjohtaja vastaa siitä, että hallitus kokoontuu tarvittaessa. Kokous on kutsuttava koolle, jos hallituksen jäsen tai toimitusjohtaja sitä vaatii. Hallitus on päätösvaltainen, kun paikalla on yli puolet jäsenistä.

Hallitus nimittää itselleen sihteerin, jonka ei tarvitse olla hallituksen jäsen. Sihteeri osallistuu hallituksen kokouksiin ja laatii pöytäkirjan.

Kokouksissa käsiteltäviin asioihin liittyvä materiaali lähetetään hallituksen jäsenille hyvissä ajoin ennen kokousta, jotta hallituksen jäsenille jää riittävästi aikaa perehtyä kokouksessa käsiteltäviin asioihin.

Hallituksen kokous voidaan asian kiireellisyyden tai muun syyn vuoksi pitää sähköisesti tai puhelimitse edellyttäen, että hallituksen jäsenille varataan mahdollisuus päätöksenteon aikana keskinäiseen yhteydenpitoon.

Hallitus voi päättää, että muukin henkilö kuin hallituksen jäsen saa olla läsnä kokouksissa. Kun hallitus käsittelee osuuspankin kannalta tärkeitä tai laajakantoisia asioita, hallintoneuvoston puheenjohtaja voi valvontatehtävänsä toteuttamiseksi olla läsnä kokouksessa tällaisen asian käsittelyn ajan osallistumatta kuitenkaan päätöksentekoon.

Hallituksessa käsiteltävät asiat esittelee toimitusjohtaja tai joku muu hänen osoittamansa henkilö. Toimitusjohtaja vastaa siitä, että hallituksen jäsenet

saavat riittävät tiedot pankin toiminnan, taloudellisen tilanteen ja muiden käsiteltävien asioiden arvioimiseksi.

Hallituksen kokouksesta laaditaan pöytäkirja, jonka allekirjoittaa hallituksen puheenjohtaja, sihteeri ja vähintään yksi hallituksen siihen valitsema jäsen.

Hallituksen työskentelyn ja kokoonpanon arviointi

Hallitus arvioi hallitustyön kehittämiseksi vuosittain toimintaansa ja työskentelytapojaan sisäisenä itsearviointina.

Hallituksen tehokkaan ja ammattitaitoisen työskentelyn turvaamiseksi hallituksen kokoonpanoa on suunniteltava pitkäjänteisesti. Suunnittelu toteutetaan vähintään vuosittain tapahtuvana hallituksen kokoonpanon arviointina. Arvioinnissa on erityisesti huomioitava, että hallituksessa on kollektiivisesti edustettava osuuspankin toiminnan näkökulmasta riittävä ammattitaito ja monipuolinen osaaminen ja että erityyppiset intressiristiriitatilanteet vältetään.

Hallituksen riippumattomuus

Hallituksen jäsen ei ole riippumaton, jos hallituksen jäsenen itsenäiseen päätöksentekoon voi kokonaisuutena arvioiden vaikuttaa esimerkiksi merkittävä asiakkuus, yhteistyösuhde, taikka voimassa oleva tai aikaisempi työ- tai toimisuhte. Vähintään puolet hallituksen jäsenistä tulee olla riippumattomia.

Osuuspankin sääntöjen mukaan Osuuspankin hallintoon kuuluva ei voi samanaikaisesti toimia OP Ryhmän kanssa kilpailevan liikeyrityksen hallinnossa. Hallitukseen ei voi myöskään valita muuta Osuuspankin tai sen konsernin palveluksessa olevaa henkilöä kuin toimitusjohtajaa.

Koska OP Ryhmän eri yhteisöt toimivat kiinteässä yhteistyösuhteessa, muualla OP Ryhmässä työskentelevän henkilön sopivuutta hallituksen jäseneksi tulee arvioida ottaen huomioon kyseisen henkilön asema ja työtehtävät.

Hallituksen riippumattomuuden arvioi hallintoneuvoston puheenjohtajisto.

Hallituksen jäsenistä riippumattomia ovat:

kaikki muut paitsi Jyrki Soukainen ja toimitusjohtaja Matti Kiuru, joka on työsuhteessa Länsi-Suomen Osuuspankkiin.

Hallituksen monimuotoisuus

Tehokas työskentely edellyttää, että hallituksessa on riittävästi monipuolista asiantuntemusta, osaamista ja kokemusta. Hallituksen jäsenten valintaa valmisteltaessa kiinnitetään huomiota henkilön hallituksen kokoonpanolle tuottamaan lisäarvoon mm. riittävän monimuotoisuuden ylläpitämisessä ja kehittämisessä.

Monimuotoisuutta ylläpidetään ja kehitetään varmistamalla valittavien henkilöiden monipuolinen osaaminen ja kokemus, alueellinen edustavuus ja sukupuolten ja eri ikäryhmien riittävä edustus hallituksessa.

Tavoitteena on, että osuuspankin hallituksessa molemmat sukupuolet ovat edustettuina suhteessa 60/40 %. Tavoitteeseen pyritään pitkäjänteisesti varmistamalla, että ehdolla olevista, osaamiseltaan ja kokemukseltaan

tasavahvoista henkilöistä ehdolle hallituksen jäseneksi asetetaan se, joka edustaa hallituksessa vähemmistönä olevaa sukupuolta.

Hallituksen toiminta

Hallitus kokoontui vuoden aikana 14 kertaa. Jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 85 %.

Hallituksen jäsenet ovat osallistuneet kokouksiin seuraavasti:

Hällfors Terttu, puheenjohtaja	14 kertaa
Tanhua Jarmo, varapuheenjohtaja	12 kertaa
Karra Esko,	14 kertaa
Nore Minna	2 kertaa *)
Ratsula Matti	13 kertaa
Rämö Mikko	12 kertaa **)
Soukainen Jyrki	14 kertaa
Kiuru Matti, toimitusjohtaja	14 kertaa

*) jäsenyys 7.11.2017 alkaen

**) jäsenyys 7.11.2017 asti

6 Toimitusjohtaja ja johtoryhmä

Toimitusjohtaja

Osuuspankin toimitusjohtajan on edistettävä osuuspankin etua huolellisesti ja hoidettava pankin päivittäistä hallintoa lainsäädännön, viranomais määräysten, keskusyhteisön ohjeiden sekä hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti.

Toimitusjohtaja vastaa siitä, että pankin toiminta on hallituksen vahvistaman strategian, toimintasuunnitelman ja ohjeiden mukaisesti tehokasta ja kannattavaa, toimintaympäristön muutoksiin sopeutuvaa ja riskeiltään hallittua.

Osuuspankin toimitusjohtaja:

Kiuru Matti

- 1963, KTM, eMBA, toimitusjohtaja, Pori
- johtoryhmän jäsen 1.5.2009-, toimitusjohtajan sijainen 1.2.2012-
- pankinjohtaja Länsi-Suomen Osuuspankki 2012-, myyntijohtaja Länsi-Suomen Osuuspankki 2006–2012, myyntijohtaja Porin Seudun Osuuspankki 2002-2006, pankinjohtaja Porin Seudun Osuuspankki 1994-2002, konttorinjohtaja Porin Seudun Osuuspankki 1989-1994
- Länsi-Suomen OP- Kiinteistökeskus Oy:n hallituksen jäsen 2012-, puheenjohtaja 2017-, Länsi-Suomen OP-Isännöinti Oy:n hallituksen jäsen 2012-, puheenjohtaja 2017-, Satakunnan korkeakoulusäätiön hallituksen jäsen 2017-, Satakunnan kauppakamarin valtuuskunnan ja hallituksen jäsen 2017-, Satakunnan korkean teknologian säätiön hallintoneuvoston

jäsen 2016-, Länsi-Suomen Diakonialaitoksen säätiön hallituksen jäsen 2017-, PDL-Palvelut Oy:n hallituksen jäsen 2017-

Varatoimitusjohtaja

Sainio Esa

- 1961, yo-merkonomi, eMBA, pankinjohtaja, Rauma
- johtoryhmän jäsen 1.10.2006-
- pankinjohtaja Länsi-Suomen Osuuspankki 2006-, liiketoimintajohtaja Rauman Seudun Osuuspankki 2005-2006, eri tehtävissä Rauman Seudun Osuuspankissa 1991-
- Rauman Kauppakamarin valtuuskunnan jäsen 2016-, Contineo Oy:n hallituksen jäsen 2016-, Rauman Kauppakamarin hallituksen jäsen 2009-2015 ja toinen varapuheenjohtaja 2015-2016, Länsi-Suomen OP-Kiinteistökeskus Oy:n hallituksen jäsen 2008-, Rauma Golf ry:n hallituksen jäsen 2007-2016 ja varapuheenjohtaja 2008-2016, Länsi-Suomen Pääomarahasto Oy:n hallituksen jäsen 2007-, Länsi-Suomen OP-Isännöinti Oy:n hallituksen jäsen 2004-, Golfrauma Oy:n hallituksen jäsen 2004-, varapuheenjohtaja 2007- ja puheenjohtaja 2013-, Aboa Venture Oy:n hallinnoiman pääomarahaston sijoitusneuvoston puheenjohtaja 2001-

Johtoryhmä

Kiuru Matti

- ks. kohta toimitusjohtaja

Frimodig Timo

- 1955, yo-merkonomi, eMBA, talousjohtaja, Rauma
- johtoryhmän jäsen 1.10.2006-, hallituksen sihteeri 2008-
- talousjohtaja Länsi-Suomen Osuuspankki 2006-, eri päällikkö- ja pankinjohtajatehtävissä Rauman Seudun Osuuspankissa sekä sisäinen tarkastaja o.t.o 1983–2006
- Rauman Kauppakamarin hallituksen jäsen 2017- ja kaupan valiokunnan jäsen 2002-, Salme, Matti ja Markku Laukola -säätiön hallituksen jäsen 2012-, Vuojokisäätiön hallituksen varajäsen 2002-, Palvelukoti Kokkilan Kannatussäätiön hallituksen jäsen 1999-

Kevätsalo Aki

- 1958, KTM, eMBA, pankinjohtaja, Pori
- johtoryhmän jäsen 1.2.2012-
- pankinjohtaja Länsi-Suomen Osuuspankki 2006-, konttorinjohtaja, aluejohtaja, yritysrahoituspäällikkö Porin Seudun Osuuspankki 1987-2001 sekä 2003-2006, AST-projektipäällikkö OPK-osuuskunta 2001-2002

Sainio Esa

- ks. kohta varatoimitusjohtaja

Tomula Anna

- 1977, FM ja YTM, eMBA, henkilöstöjohtaja, Pori
- johtoryhmän jäsen 1.9.2012-

- henkilöstöjohtaja Länsi-Suomen Osuuspankki 2012-, henkilöstöpäällikkö Oy Botnia Mill Service Ab 2008-2012, kehityspäällikkö YIT Teollisuus- ja verkkopalvelut Oy 2006-2008
- Satakunnan kauppakamarin HR-valiokunnan jäsen 2013-

Aalto-Setälä Ville

- 2001, KTT, pankinjohtaja, Pori
- johtoryhmän jäsen 1.1.2017 –
- OP-Private johtaja Länsi-Suomen Osuuspankki 2007-2016, eri tutkimus- ja opetustehtävissä yliopistoissa sekä tutkimuslaitoksissa 2000-2016
- Länsi-Suomen OP-Kiinteistökeskus Oy:n hallituksen jäsen 2017-, Länsi-Suomen OP-Isännöinti Oy:n hallituksen jäsen 2017-, Satakunnan Korkeakoulusäätiö hallituksen varajäsen 2017 -, Vuorineuvos Erik Rosenlewin säätiön hallituksen jäsen 2014 -

Johtoryhmän tehtävänä on toimia Osuuspankin toimitusjohtajan tukena Osuuspankkiin ja sen konserniin liittyvien strategisten kysymysten valmistelussa, pankin toiminnan koordinoinnissa, merkittävien tai luonteeltaan periaatteellisten operatiivisten asioiden valmistelussa ja toimeenpanossa sekä sisäisen valvonnan ja riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan toimivuuden samoin kuin sisäisen yhteistoiminnan ja tiedon varmistamisessa. Hallitus vahvistaa johtoryhmän kokoonpanon.

7 Sisäinen ja ulkoinen valvonta

Sisäisen valvonnan periaatteet OP Ryhmässä vahvistaa keskusyhteisön hallintoneuvosto.

KHT-yhteisö, Moore Stephens Rewinet Oy, on vuodesta 2006 toiminut osuuspankin tilintarkastajana ja KHT Veikko Terho päävastuullisena tilintarkastajana vuodesta 2015 alkaen.

Sisäisen ja ulkoisen valvonnan periaatteet OP Ryhmän tasolla ovat kuvattuna tarkemmin OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmästä annetussa selvityksessä.

8 Taloudellinen raportointiprosessi

Osuuspankin hallitus vastaa siitä, että kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty. Osuuspankin hallintoneuvoston tehtävänä on valvoa osuuspankin hallituksen toimintaa. Hallintoneuvoston tarkastusvaliokunta avustaa hallintoneuvostoa valvomaan hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa pankin hallintoa.

Osuuspankki noudattaa soveltuvin osin OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmästä annetussa selvityksessä kuvattuja taloudellisen raportointiprosessin periaatteita.

9 Palkitseminen

Osuuspankin hallintoelinten ja edustajiston jäsenille on maksettu palkkiota seuraavasti:

Hallituksen puheenjohtajan kuukausipalkkio 2100,00 euroa

Hallituksen jäsenille (mukaan lukien puheenjohtajalle) on maksettu kokouspalkkiota 495,00 euroa kokoukselta.

Hallintoneuvoston puheenjohtajan kuukausipalkkio 880,00 euroa

Hallintoneuvoston jäsenille (mukaan lukien puheenjohtajalle) on maksettu kokouspalkkiota 385,00 euroa kokoukselta.

Nimitysvaliokunnan jäsenille maksetaan kokouspalkkio ja matkakustannusten korvaus samojen perusteiden mukaan, mitä edustajiston kokous on päättänyt maksaa vastaavia korvauksia hallintoneuvoston jäsenille.

Osuuspankki noudattaa soveltuvin osin OP Ryhmän palkitsemisperiaatteita, joita on tarkemmin kuvattu OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevassa selvityksessä.

10 Sisäpiirihallinto

Osuuspankki noudattaa OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevasta selvityksestä ilmeneviä sisäpiirihallinnon periaatteita.

11 Yhteiskuntavastuu

Osuuspankki noudattaa soveltuvin osin OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevassa selvityksessä kuvattuja yhteiskuntavastuun periaatteita.

12 Hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevan selvityksen päivitys ja nähtävilläpito

Osuuspankin hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskeva selvitys annetaan lähtökohtaisesti vuosittain ja se on nähtävillä op.fi -sivuilla.